

> Retouradres Postbus 2518 6401 DA Heerlen

Aan:

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Prof. dr. E.J. Kuipers

De voorzitter van Veiligheidsregio Groningen
Mr. drs. K.F. Schuiling

Stadsplateau 1
3521 AZ Utrecht
Postbus 2518
6401 DA Heerlen
T 088 120 5000
www.igj.nl

Datum 26 augustus 2022
Betreft Acute maatregelen volksgezondheid Ter Apel

Geachte heer Kuipers, geachte heer Schuiling,

Met deze brief slaat de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) alarm over de bedreiging van de volksgezondheid op het terrein voor Aanmeldcentrum Ter Apel van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA).

Op grond van de Gezondheidswet heeft de IGJ de taak om onderzoek te doen naar de staat van de volksgezondheid en het aangeven en bevorderen van middelen tot verbetering daarvan. Ook is de IGJ op grond van de Wet publieke gezondheid (Wpg) belast met het toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften op het gebied van de zorg voor de publieke gezondheid. Voorts onderzoekt de IGJ of de gezondheidszorg die in Nederland wordt verleend voldoet aan de kwaliteitseisen uit de wet- en regelgeving, op grond van onder andere de Wet kwaliteit klachten en geschillen zorg (Wkkgz).

Vanwege de ernst en het voortduren van de signalen en berichten, heeft de inspectie het noodzakelijk geacht om een specifiek beeld te vormen van de situatie op het terrein rondom aanmeldcentrum Ter Apel. Vandaag hebben inspecteurs de locatie buiten het aanmeldcentrum bezocht, na eerdere bezoeken aan het aanmeldcentrum zelf. De situatie ter plaatse is bekeken en er zijn gesprekken gevoerd met zorgverleners en anderen die aanwezig waren op het terrein.

Er verblijven momenteel zo'n 700 vluchtelingen voor de hekken van het aanmeldcentrum, onder erbarmelijke omstandigheden. Een groot risico is dat er infectieziekten uitbreken als gevolg van het totale gebrek aan hygiëne op het terrein: gebrek aan drinkwater, (schone) toiletten, douches, wasgelegenheid en beschutting. De omstandigheden brengen ook een verhoogd risico met zich mee op het ontstaan van andere ziekten, alsook het niet naar algemene basale maatstaven afdoende kunnen behandelen van (bestaande) ziekten en wonden.

Een uitbraak van infectieziekten is een groot gevaar voor de volksgezondheid. Niet alleen voor de mensen die daar zijn om een asielaanvraag in te dienen, maar voor iedereen die in de directe omgeving aanwezig is. Voorts is het risico op een uitbraak en verspreiding van infectieziekten vergroot, omdat de personen

(vluchtelingen, werknemers, bezoekers) die zich op genoemd terrein bevinden zich verplaatsen naar andere delen van het land.

Datum
26 augustus 2022

Ook belemmert het gebrek aan de aanwezigheid van een afdoende basisniveau van hygiënische middelen het leveren van kwalitatief goede medische zorg die noodzakelijk is. Vereiste (urgente) behandeling – zoals gericht op het bestrijden van infectieziekten – kan op dit moment niet adequaat gestalte krijgen. Naast het risico van het ontstaan en verspreiden van infectieziekten, signaleert de inspectie ook dat het tijdig onderkennen en adequaat behandelen van andere ziekten en gezondheidsbedreigende factoren sterk onder druk staat door de gebrekkige omstandigheden ter plaatse.

De inspectie vindt onmiddellijk ingrijpen nodig om de hygiënische, sanitaire en fysieke omstandigheden op een aanvaardbaar peil te brengen. Het gaat hierbij over voldoende beschikbaarheid van zaken als: stromend drinkwater, voldoende en voedzame voeding, voldoende en schone sanitaire voorzieningen (toiletten, douches, wasbakken), slaapvoorziening (veldbedden, dekens), afvalinzameling en beschutting (tegen zon, regen, koude, wind). Dit betreft ook het dagelijks beheer van deze middelen, waaronder tijdige reiniging.

Hierbij doet de inspectie de urgente aanbeveling om de verbetering van de omstandigheden ter plaatse zoveel mogelijk te doen in nauwe afstemming met aanwezige betrokken (zorg)partijen zoals het Nederlandse Rode Kruis en Artsen zonder Grenzen. Bovendien zijn vanzelfsprekend de GGD en/of GHOR een te betrekken partij met een rol op niveau van de publieke gezondheid ter plaatse. De inspectie zal hierom ook contact zoeken met de GGD over hun interventies en bevindingen.

Wat ik hierboven schets neemt niet weg dat de inspectie zeer onder de indruk is van de inzet door de mensen van het Nederlandse Rode Kruis en Artsen zonder Grenzen. Zij bieden basale (medische) zorg onder uiterst moeilijke omstandigheden.

Uit telefonisch contact met u werd duidelijk dat u maatregelen wilt (laten) nemen om de situatie in Ter Apel te verbeteren. Ik wijs u erop dat zulke maatregelen geen uitstel kunnen dulden en onmiddellijk noodzakelijk zijn. De inspectie zal nauwgezet volgen hoe de te nemen verbeteringen van de verblijfssituatie voor het Aanmeldcentrum tot stand komen. Vanzelfsprekend ben ik tot het geven van een nadere toelichting bereid.

Hoogachtend,

Drs. A.J.M. van der Putten
Hoofdinspecteur Jeugd en Maatschappelijke zorg
Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd